

ISSN 2310-0893
ICV 2015: 38.66
DOI 10.31392/NPU-nc.series19.2019.37

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАУКОВИЙ ЧАСОПИС

Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова

Серія 19

КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА
ТА СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Випуск 37

Київ
Видавництво НПУ імені М.П.Драгоманова
2019

ФАХОВЕ ВИДАННЯ
затверджено наказом Міністерства освіти і науки України
від 07.10.2015 р. № 1021 (педагогічні та психологічні науки)

Державний комітет телебачення і радіомовлення України
Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ № 8825 від 01.06.2004 р.

*Схвалено рішенням Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова
(протокол № 3 від 5 жовтня 2016 р.)*

Редакційна рада:

- B. П. Андрущенко* – доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, ректор НПУ імені М. П. Драгоманова (*голова Редакційної ради*);
B. П. Бех – доктор філософських наук, професор;
B. I. Бондар – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України;
B. Б. Сетух – доктор історичних наук, професор, академік НАН України;
I. I. Дробот – доктор історичних наук, професор;
M. I. Жалдак – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України;
L. I. Мацько – доктор філологічних наук, професор, академік НАПН України;
O. С. Падалка – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України;
B. M. Синьов – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України;
B. D. Сиротюк – доктор педагогічних наук, професор;
G. M. Торбін – доктор фізико-математичних наук, професор (*заступник голови Редакційної ради*);
M. I. Шут – доктор фізико-математичних наук, професор, академік НАПН України.

Редакційна колегія серії:

- B. M. Синьов* – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*), *відповідальній редактор*;
M. K. Шеремет – доктор педагогічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна, відповідальній секретар*);
B. I. Барко – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
Я. Бартошевски – доктор габілітований, професор (Державний університет прикладних наук, Польща);
M. I. Букун – доктор психологічних наук, професор (*Національно-дослідний інститут педагогіки, Молдова*);
C. Ю. Конопляста – доктор педагогічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
T. В. Лісовська – доктор педагогічних наук, доцент (Академія управління при Президентові Республіки Білорусь, Білорусь);
З. А. Мовкебаєва – доктор педагогічних наук, професор (*КНПУ імені Абая, Казахстан*);
Г. П. Мозгова – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
K. O. Острозвська – доктор психологічних наук, професор (*Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна*);
A. I. Раку – доктор педагогічних наук, професор (*КДПУ «Іон Крянге», Молдова*);
L. M. Руденко – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
C. П. Синьова – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
M. O. Супрун – доктор педагогічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
B. B. Тарасун – доктор педагогічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
C. B. Федоренко – доктор педагогічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
L. I. Фомічова – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*);
A. Г. Шевцов – доктор педагогічних наук, професор член-кореспондент НАПН України (*Управління ліцензування та акредитації МОН України, Україна*);
D. I. Шульженко – доктор психологічних наук, професор (*НПУ імені М.П.Драгоманова, Україна*).

Н 37 **Науковий часопис** Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. *Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія.* – Випуск 37 : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2019. – 192 с.

УДК 37.013(006)

У статтях цього фахового видання, що входить у перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, розглядаються актуальні проблеми наукових досліджень у галузі корекційної педагогіки та спеціальної психології. Дослідження у зазначених галузях охоплюють проблеми навчання, виховання, освіти, соціалізації, аблітізації та реабілітації осіб з порушеннями психічного та (або) фізичного розвитку різних вікових категорій – від раннього дитинства до періодів після шкільного професійного навчання та самостійної трудової діяльності у дорослому віці.

ISSN 2310-0893

© Автори статей, 2019
© Редакційна рада та редакційна колегія серії 2019
© Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2019

ISSN 2310-0893
ICV 2015: 38.66
DOI 10.31392/NPU-nc.series19.2019.37

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

SCIENTIFIC JOURNAL

**NATIONAL PEDAGOGICAL
DRAGOMANOV UNIVERSITY**

Series 19

**SPECIAL EDUCATION
AND PSYCHOLOGY**

Issue 37

Kyiv
Publishers of National Pedagogical Dragomanov University
2019

PROFESSIONAL EDITION
approved by order of Ministry of Education and Science of Ukraine
from 07.10.2015 № 1021 (pedagogical, psychological science)

National Television and Radio Broadcasting Council of Ukraine
Certificate of registration of print media Series KB № 8825 dated 01.06.2004 p.

Recommended by the Academic Council NPU Dragomanov
(Minutes № 3 dated October 5, 2016)

Editorial Board:

<i>V. P. Andrushchenko</i>	Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, academician NAPS of Ukraine, Ph.D., Professor (Chief Editor);
<i>V. P. Bekh</i>	Doctor of Philosophy, Professor;
<i>V. I. Bondar</i>	Academician NAPS of Ukraine, doctor of pedagogical sciences, Professor ;
<i>V. B. Yevtukh</i>	Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, doctor of historical sciences, Professor;
<i>I. I. Drobot</i>	Doctor of Historical Sciences, Professor;
<i>M. I. Zhdak</i>	Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, doctor of pedagogical sciences, Professor;
<i>L. I. Matsko</i>	Academician NAPS of Ukraine, Doctor of Philology Sciences, Professor;
<i>O. S. Padalka</i>	Corresponding Member of NAPS of Ukraine, doctor of pedagogical sciences, Professor
<i>V. M. Syniov</i>	Academician NAPS of Ukraine, doctor of pedagogical sciences, Professor;
<i>V. D. Syrotiuk</i>	Doctor of pedagogical sciences, Professor (National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine);
<i>H. M. Torbin</i>	Doctor of Physical and mathematical sciences, Professor (Deputy Chairman of the Editorial Board);
<i>M. I. Shut</i>	Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Doctor Physics and Mathematics, Professor.

Editorial Committee:

<i>Syniov V.M.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor, Full Member of the NAPS of Ukraine (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine, Editor-in-Chief</i>)
<i>Sheremet M.K.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine, Executive Editor</i>)
<i>Barko V.I.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Bartoszewski J.</i>	Doctor Habilitatus, Professor (State University of Applied Sciences, Poland)
<i>Bukun M.I.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>National Research Institute of Pedagogics, Moldova</i>)
<i>Konoplyasta S.Y.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Lisovskaya T. V.</i>	Doctor of Pedagogics, Associate Professor, (Academy of Public Administration under the aegis of the President of the Republic of Belarus, Belarus)
<i>Movkebaeva Z.A.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>Kazakh National Abai Pedagogical University, Kazakhstan</i>)
<i>Mozgova H.P.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Ostrovskaya K.O.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>Lviv National I. Franko University, Ukraine</i>)
<i>Raku A. I.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>Ion Creangă Pedagogical State University, Moldova</i>)
<i>Synyova Y.P.</i>	Doctor of Psychological Sciences, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Suprun M.O.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Tarasun V.V.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Fedorenko S.V.</i>	Doctor of Pedagogics, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Fomichova L.I.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)
<i>Shevtsov A.H.</i>	Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Doctor of Pedagogics, Professor (<i>Department of Licensing and Accreditation of the Ministry of Education and Science, Ukraine</i>)
<i>Shulzhenko D.I.</i>	Doctor of Psychology, Professor (<i>National M. Dragomanov University, Ukraine</i>)

H 37 Naukowyi Chasopys National Pedagogical Dragomanov University. Series 19. Special Education and Psychology. – Issue 37 : collection of research articles / Ministry of Education and Science of Ukraine, National Pedagogical Dragomanov University. – Kyiv : Publishers of National Pedagogical Dragomanov University, 2019. – 192 p.

UDK 37.013(006)

The articles cover the findings of the up-to-date scientific researches in the field of correctional pedagogy and special psychology. The studies in these areas explore the issues of training, up-bringing, education, socialization, habilitation and rehabilitation of individuals with intellectual and (or) physical disabilities of different ages - starting from early childhood till vocational training and independent professional activity as adults.

ISSN 2310-0893

© Authors, 2019

© Editorial board and editorial committee of the series 2019

© National M. Dragomanov Pedagogical University Press, 2019